

Maandelijks nieuwsbrief van de Postzegelvereniging 'Postfris '68' Vleuten – De Meern.
Aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen.

Website: www.pf68.nl

Wilt u een wijziging van uw emailadres z.s.m. aan Marco Dijkhuizen doorgeven?
U blijft dan verzekerd van een juiste ontvangst van de Nieuwsbrief.

Bijeenkomsten:

Met uitzondering van juli en augustus, op de 3^e *dinsdag* van de maand (tenzij anders aangegeven) in 'De Schalm', Oranjelaan 10, De Meern, vanaf 19:00 uur.

Contributie 2022 incl. Nieuwsbrief per mail: € 18,00 per jaar; jeugdleden (tot 18 jaar) € 9,00 per jaar;
Contributie incl. een abonnement op Filatelie: € 43,65 per jaar.

Contributie 2022 incl. Nieuwsbrief per post: € 28,00 per jaar; jeugdleden (tot 18 jaar) € 19,00 per jaar;
Contributie incl. een abonnement op Filatelie: € 53,65 per jaar.

Contributie gaarne overmaken naar rekening NL82 INGB 0002 2578 68 t.n.v. Postfris '68, Vleuten of contant betalen op de verenigingsavond.

Beëindiging lidmaatschap: Voor 1 december schriftelijk of per email aan de ledenadministratie.
Marco Dijkhuizen, Wilhelminalaan 5, 3451 HJ Vleuten, e-mail: marco@mdijkhuizen.nl.

Data verenigingsavonden 2022 (onder voorbehoud)

21 juni *	veiling + verloting
20 september	veiling + verloting
18 oktober	veiling
15 november	veiling + AV begroting
13 december*	veiling + (kerst)verloting Let op! 2^e dinsdag van de maand

*= wisseling stuiverboeken

Verzamelbeurs van 9.00 tot 14.30 uur: Zaterdag 29 oktober 2022.

Van de Voorzitter

Het seizoen 2021/2022 zit er bijna op. Ondanks alle coronamaatregelen zijn we met wat passen en meten ook dit seizoen goed doorgekomen. Diverse verenigingsavonden moesten noodgedwongen afgeblazen of aangepast worden maar met die aanpassingen, de maandelijks Zegelaar in uw digitale brievenbus, de rondzenddienst, de stuiverboeken en de schriftelijke veilingen konden we u toch blijven betrekken bij de vereniging. Op dit moment rest ons nog een laatste verenigingsavond voor we even met zomerreces gaan. We hopen natuurlijk dat het een mooie zomer wordt, maar als er wat regenachtige dagen tussen zitten brengt onze hobby uitkomst. Niet genoeg materiaal om de zomermaanden door te komen? Sla dan nog even uw slag op de laatste verenigingsavond bij de veiling of haal nog wat leuke zegeltjes uit de gloednieuwe stuiverboeken van het volgende seizoen. En voor alle andere postzegelbehoeftes kunt u altijd terecht bij Stampie onze leverancier van postzegelbehoeftes.

Ik hoop u dinsdagavond 21 juni weer te ontmoeten en diegenen die dan verhinderd zijn wens ik nu alvast een fijne zomervakantie.

Blijf gezond allemaal.

Janny Vierbergen

55 jaar Postfris '68

In 2023 bestaan we 55 jaar.

Onze vraag aan u was om mee te denken over de invulling van dit heuglijke feit. Wij hebben inmiddels al wat leuke ideeën binnengekregen, maar zouden ook graag nog versterking willen van enkele leden in onze jubileumcommissie.

Vanaf september willen we starten met deze commissie. Lijkt dit u iets? Geef u dan op bij één van de bestuursleden. Wilt u op een andere manier helpen of heeft u nog leuke ideeën? Laat het ons weten.

Stuiverboeken

Onze stuiverboeken van het seizoen 2021/2022 worden geteld, afgerekend en aan de inzenders teruggegeven. Voor het nieuwe seizoen (2022/2023) zijn alle kratten inmiddels weer gevuld en dus kunt u op de verenigingsavond van 21 juni als eerste al snuffelen in deze kratten met nieuwe stuiverboeken. Kom voor het begin van het zomerreces nog even snel uw slag slaan zodat u zich niet hoeft te vervelen.

Alle stuiverboeken, die nu nog ingeleverd worden, gaan meelopen in het seizoen 2023/2024. Uw stuiverboeken zijn dus nog steeds welkom.

Heeft u vragen of wilt u stuiverboeken inleveren, neem dan even contact op met Gert of David.

Bibliotheek

Op de verenigingsavonden kunt u diverse catalogi raadplegen of testapparatuur lenen.

Kijk even op onze website onder het kopje bibliotheek wat wij zoal te leen hebben.

Rondzending

Ook voor de rondzending eindigt het seizoen. Alle boekjes gaan terug naar de inzenders en de dozen zijn dus leeg.

Voor de start van het seizoen 2022/2023 kunnen we dus nog heel veel rondzendboekjes gebruiken. Heeft u tijdens de zomervakantie een verloren uurtje? Maak dan eens een rondzendboekje.

Vragen of inleveren? Neem dan contact op met Janny.

Geen boekjes, plakkertjes of Hawid in huis? Neem dan contact op met Stampie, onze leverancier van postzegelbenodigheden.

Persoonlijke postzegels PF'68

We hebben nog enkele velletjes (ad 12,00 euro per velletje) in voorraad van "Broederschapshuisjes - Vleuten" en "RK Kerk - De Meern". Een heel velletje teveel van het goede? Ook losse zegels zijn nog verkrijgbaar.

Interesse? Neem dan contact op met Janny.

Contributie

Uw contributie voor het verenigingsjaar 2022 nog niet voldaan? De penningmeester ziet het bedrag graag zo spoedig mogelijk tegemoet. Liefst per bank, maar contant betalen op de verenigingsavond kan natuurlijk ook.

Oplossing ladderprijsvraag nr. 9 – mei 2022

- Vraag 1 (2 punten): De plaats Deest ligt aan de Waal en we zien deze plaats afgebeeld op zegel 1765 van Nederland.
- Vraag 2 (2 punten): Op zegel 897 van Nederland zien we een kind een bosje bloemen kopen. Misschien wel voor Moederdag.
- Vraag 3 (3 punten): Dans op het strand zien we afgebeeld op zegel 2663 van Nederland.
- Vraag 4 (3 punten): De woorden 'Meer Muziek' kunnen we vinden op zegel 3927c uit het blok Koningin Maxima 50 jaar.
- Vraag 5 (5 punten): Een afbeelding van het sprookje 'De wolf en de 7 geitjes' vinden we op zegel 172 van Curaçao.
- Vraag 6 (5 punten): Op zegel 311 van Curaçao staat een containerschip afgebeeld. Ook in Nederland is op zegel 1823 en zegel 3359 een containerschip te vinden.
- Vraag 7 (5 punten): Een afbeelding van papiergeld van Qatar is te vinden op de zegels 7 en 271 van Sint Maarten.
- Vraag 8 (5 punten): Op zegel 1394 van de Nederlandse Antillen zien we dat de hond een standje krijgt van de postbode op zegel 1358 en moet de postbode ook een blaffende hond van zich afhouden.
- Vraag 9 (10 punten): 'Waaigat', 'Suikerfabriek Pangka' en de woorden 'OOST' en 'WEST' zien we op blokje 2010 van Nederland.
- Vraag 10 (10 punten): Een nieuwe lente en een nieuw geluid. De eerste regel van het beroemde gedicht 'Mei' van Gorter vinden we in Nederland op zegel 3456.
-

De eindstand van de ladder

Met de oplossing van ladderprijsvraag 9 zijn we aan de eindstand van de ladder gekomen.

Iedere deelnemer ontvangt een prijs. Hoe hoger op de ladder, hoe mooier de prijs.

Vanaf september beginnen we weer aan een nieuwe beklimming van de ladder. Klimt u dan ook (weer) mee?

Dhr. F. Rademaker	-	391 + 42 = 433 punten
Dhr. M. Dijkhuizen	-	380 + 50 = 430 punten
Dhr. V. Timmerman	-	372 + 48 = 420 punten
Dhr. A. Wuring	-	370 + 50 = 420 punten
Mw. J. Wagevoort	-	367 + 48 = 415 punten
Dhr. G. van der Vliet	-	365 + 47 = 412 punten
Dhr. J. Tienhoven	-	351 + 47 = 398 punten
Dhr. B. van der Lit	-	234 + 49 = 283 punten
Dhr. J. Sangers	-	175 + 0 = 175 punten
Dhr. T. van der Wurff	-	88 + 0 = 88 punten

De maandprijs gaat dit keer naar de heer A. Wuring.

Piet Hein,

Alleen al zijn naam doet ons herinneren aan het liedje "Piet Hein, Piet Hein, zijn naam is klein, zijn daden benne groot". Dat hij op postzegel is verschenen had ook te maken met het feit dat de zeehelden in Nederland, een groot aandeel gehad hebben aan onze succesvolle "Gouden Eeuw". Inderdaad als helden beschouwd om de daden die zij verrichten. Dat de uitgifte van de zeeheldenserie, in de oorlog, ondersteund werd door de bezetter is weer wat minder.

Historicus Herman de Pleij liet ons een andere werkelijkheid zien. De Nederlandse zeemacht, een wereldmacht in die tijd, pakte gewoon wat op het pad kwam. Het was een bloederige periode waar we met de blik van vandaag heel anders naar zijn gaan kijken. Dat neemt niet weg dat in onze vaderlandse geschiedenis de plaats die Piet Hein inneemt onomstreden lijkt.

Wat valt er over Piet Hein te vertellen? Hij is geboren in Delfshaven op 25 november 1577 en gestorven op 17 juni 1629. Hij was een schipperszoon en in 1598 raakte hij samen met zijn vader in Spaanse gevangenschap. Tijdens die gevangenschap werd hij ingezet als geleislaaf bij de vloot van Ambrosio Spinola die gelegen was bij Sluis. Bij een gevangen uitwisseling in 1602 kwam hij weer vrij.

In 1603 raakte hij als schipper van de kleine Neptunes weer gevangen en werd opgesloten in het Fort van Havanna. In 1607 kwam hij weer terug in Nederland. Hoe hij vrij is gekomen is niet bekend.

Aan het einde van 1607 kwam hij in dienst van de VOC (Vereenigde Oost-Indische Compagnie) Hij ging op reis als stuurman op de Hollandia onder de vloot van Pieter Willemsz Verhoeff om de specerijenhandel op de Banda eilanden in handen te krijgen. In 1609 kwamen ze aan bij de Banda eilanden. Na schermutselingen waarbij o.a. Verhoeff werd gedood hebben de soldaten, die eveneens op deze vloot aanwezig waren, flink huisgehouden. Hierbij werd een kampong geheel uitgemoord en andere dorpen geplunderd.

Tijdens deze reis had Piet Hein geen militaire functie en hij is waarschijnlijk niet betrokken geweest bij de gepleegde gruwelijkheden.

Doordat tijdens al deze gewelddadigheden 46 soldaten en bemanningsleden gedood werden werd Piet Hein bevorderd tot schipper van de Hollandia. In 1610 onderhandelde hij met succes met de Ambonezen en hij kocht voor 70 Realen een grote partij kruidnagels.

In begin 1611 was Piet Hein wel betrokken bij militaire activiteiten. Hij leidde twee strafexpedities tegen een tweetal Banda eilanden. Na deze acties kreeg hij opdracht een fort te bouwen op het eiland Banda Neira, het derde fort op de Banda eilanden. In mei 1611 keerde hij terug naar huis met zijn kostbare lading kruidnagels ter waarde van, omgerekend naar deze tijd zo'n 1 miljoen Euro. Helaas ging de lading broeien en om brand te voorkomen moest Hein zijn lading bij de Azoren overboord zetten. In juni 1612, zo'n 4½ jaar na zijn vertrek, kwam hij aan op de rede van Texel. Zijn contract met de VOC werd niet verlengd. Mogelijk door het verlies van zijn lading wat voor de VOC een onacceptabel financieel verlies was.

Hein vestigde zich in Rotterdam en huwde de weduwe van één van zijn collega's die was omgekomen in Indië. Samen kochten ze in 1614 een groot huis aan de Leuvenhaven in Rotterdam. In 1617 was Hein schipper op de Neptunes waarmee hij naar Venetië reisde. De Venetiaanse regering ronselde Piet Hein in 1618 om samen met andere geronselde schepen op te trekken naar het koninkrijk Napels en Sicilië. De gehele expeditie telde 3000 landsoldaten die met instemming van de Staten-Generaal, in dienst traden van Venetië. Het verblijf in de Adriatische zee beviel kennelijk niet zo goed en Piet Hein verliet in 1621 zijn schip om via land terug te keren naar Rotterdam, waar hij pas in 1623 aankwam.

In november 1623 trad hij in dienst bij de pas opgerichte W.I.C. (West Indische Compagnie). Van de Staten-Generaal kreeg Hein kaapbrieven die hem het recht gaven om Spaanse en Portugese schepen aan te vallen en de lading te confisqueren. Tegenwoordig zouden we dit gewoon zeeroverij noemen.

Hein voerde namens de W.I.C. het bevel over drie expedities. Na het twaalfjarig bestand 1609-1621 ging het de Staten economisch niet goed. Als vice-admiraal vertrok Piet Hein met een vloot van 36 schepen naar Bahia in Brazilië waar ze aankwamen op 8 mei 1624. Piet Hein leidde de bestorming van het fort.

De verdediging stortte ineen en in één dag was de hele stad in handen van de troepen van Holland.

Op 5 augustus vertrok Hein met zeven schepen richting Angola om daar de slavenhandel af te snijden.

Zelf deed de W.I.C. tot 1635 niet aan slavenhandel omdat dit onethisch geacht werd. Na een mislukte aanval op Luanda (Angola) en tot overmaat van ramp het verlies van Bahia keerde Hein weer terug naar Nederland om daar op 9 augustus 1625 aan te komen. Hij werd door de Staten-Generaal geëerd met een gouden ketting voor zijn verdiensten.

Tijdens zijn tweede tocht was er een plan om de Spaanse zilvervloot aan te vallen. Doordat de Hollandse schepen elkaar niet tijdig hadden ontmoet moest Hein deze zilvervloot aan zich voorbij laten gaan. Hij was niet voldoende op sterkte om een aanval te riskeren. Omdat Hein nog steeds geen contact had gemaakt met andere vloten ging hij richting Brazilië. Door de winden moest hij een enorme omweg maken langs de Azoren.

Hij bereikte januari 1617 Siërra Leone om op 19 januari richting Brazilië te zeilen. Daar aangekomen was Hein te zwak om de stad Bahia te heroveren maar zag wel kans om 26 Portugese schepen die op de rede lagen aan te vallen. Dat leverde nogal wat buit op. Zijn eigen vlaggenschip, de Amsterdam, ging verloren maar 9 schepen van de Portugezen werden prijsgenomen. De andere 17 werden in brand gestoken. De buit was 2564 kisten suiker en 1172 huiden. Na nog daar in de buurt de nodige schermutselingen met Portugezen te hebben gehad die allemaal gewonnen werden zeilde Hein op 25 augustus 1617 terug naar Holland. Door de W.I.C. werd Hein geëerd met wederom een gouden erketting.

Voor zijn derde tocht 1626-1629 vertrok Hein met 31 schepen en 4000 man met de opdracht om de Spaanse zilvervloot te bemachtigen.

Door corruptie bij klerken wist heel Europa wat de bedoeling was en keek men geïnteresseerd toe hoe dit ging aflopen.

Zijn vlaggenkapitein was Witte de With en viceadmiraal was Joost van Trappen Blanckert. Deze drie mannen werden beschreven als de gesel van Spanje.

Omdat bekend was dat deze vloot onderweg was bleef de Spaanse vloot in de haven liggen om confrontatie te vermijden. De tweede vloot die in Mexico lag was niet gewaarschuwd en voer uit naar Cuba. Door een storm moest de Hollandse vloot schuilen in de baai bij Havanna. Door deze toevallige samenloop van omstandigheden vielen er 15 schepen vol met kostbaarheden zonder strijd in handen van Piet Hein. De overval in de baai van Matanzas leverde 11½ miljoen gulden op. Na aftrek van de kosten bleef er zo'n 7 miljoen over voor de Staten. Omdat de stadhouder recht had op 10% kreeg die nog eens 700.000 gulden. In die tijd een enorm bedrag, gerekend naar de huidige tijd zo'n half miljard. Holland had nu het geld om de strijd succesvol tegen Spanje voort te zetten. Het verlies van deze zilvervloot zette ook de neerval in van Spanje als wereldmacht.

Witte de With

Na een conflict met de W.I.C. werd Hein benoemd als luitenant-admiraal van de confederatieve vloot van Holland. De benoeming kwam van Frederik Hendrik, de stadhouder. Zijn laatste wapenfeit was de ontmoeting met Oostender kapers.

Tijdens het gevecht werd Hein getroffen door een kanonskogel en was op slag dood.

Dat deze slag alsnog gewonnen werd was te danken aan Maarten Harpertzoon Tromp.

Piet Hein werd met grote eer op 4 juli 1629 begraven in de Oude kerk van Delft.

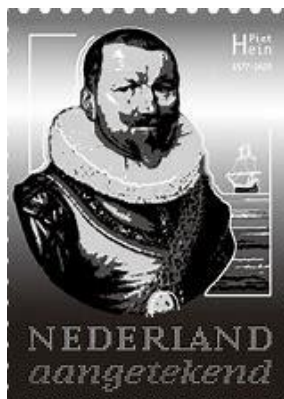

Maarten H. Tromp

Wat zijn de filatelistische sporen die over dit omvangrijke leven te vinden zijn? Binnen Nederland een beetje mager. Alhoewel als we meenemen wie er allemaal betrokken zijn bij dit avontuurlijke leven was er toch wel iets van te maken zoals u ziet aan de afbeeldingen die ik gevonden heb. Tot slot nog de zilveren postzegel van Piet Hein, uitgegeven in 2011.

Bronnen: [Piet Hein \(zeevaarder\) - Wikipedia](#)
Afbeeldingen, eigen collectie.

Jan Sangers

Vliegtuigen

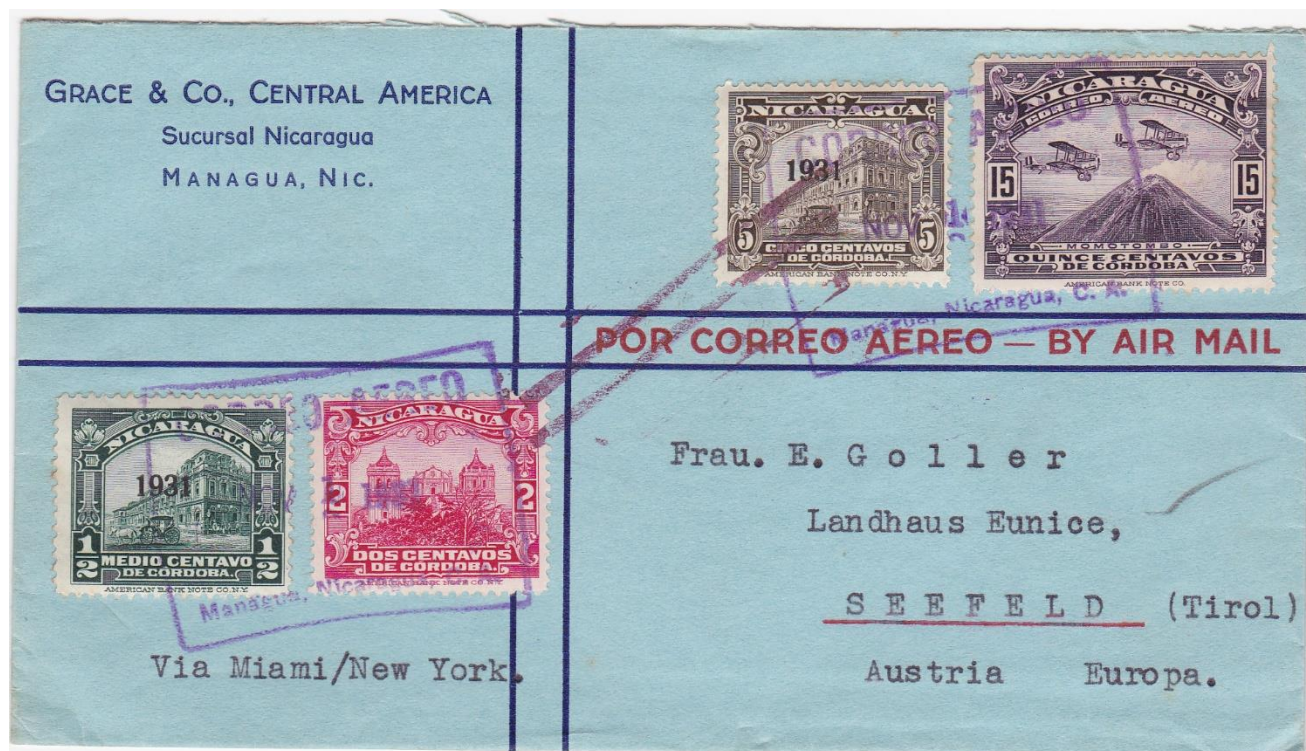
Keer op keer kom ik ze tegen: vooroorlogse postzegels met mooi gegraveerde vliegtuigen er op, zwart met een kader in kleur. Het was de tijd van een stormachtige ontwikkeling. Passagiersvliegtuigen werden steeds groter en vlogen over de hele wereld, postvliegtuigen vlogen over lange afstanden, radiobakens markeerden de te volgen route dwars over de Verenigde Staten zodat piloten bij nacht niet hoefden te verdwalen. Die bakens staan op een Amerikaanse luchtpostzegel. De Franse schrijver de Saint Expéry was zo'n piloot en schreef in 1930 zijn roman "Nachtvlucht", Vol de nuit, waarin de stormachtige ontwikkeling van de Zuid Amerikaanse luchtvaart een rol speelt.

Waar ik keer op keer voor val, zijn de Zuid Amerikaanse luchtpostzegels, zo van rond 1930. Is het de jongen in mij die zijn ogen er niet van kan losmaken en die denkt aan de vliegtuigboeken van zijn vader uit de jaren 20-30 van de vorige eeuw? Ik heb ze destijds kapot gebladerd, de foto's honderden keren bekeken. Of is het het exotische element dat me trekt, een land als Costa Rica? Zijn het de mooie ontwerpen, een landschap met fraai vliegtuig erboven? Ik weet het niet. Meestal leg ik de zegels weer opzij, verzamel ik niet, niet aan beginnen. Of moet ik ze toch eens apart gaan leggen? Kijk eens bij Honduras, Salvador, noem maar op. De vooruitgang straalt je tegemoet op de luchtpostzegels.

Curaçao had er uiteindelijk ook, met een Dakota, uitgegeven tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Mooi, maar toen was de luchtvaart alweer een sprong verder gekomen!

Vandaag heb ik weer eens een enveloppe in handen. Twee tweedekkers vliegen langs de vulkaan Momotombo in Nicaragua. Gewoon een lust voor het oog. Ondanks de wel erg krachtige afstempelingen. Ik neem aan dat

het postvliegtuigen zijn, geen toestellen van de luchtmacht met mitrailleurs. Op een trotse, bij de American Banknote Company in New York duur gedrukte, luchtpostzegel beeldt men uiteraard het nieuwste van het nieuwste af. Amerikaanse Curtiss vliegtuigen waarschijnlijk. Soms noemt een catalogus de naam van het toestel, helaas vaker niet. Je moet EN de Michel, EN de Yvert raadplegen om de naam te achterhalen. Of eventueel het internet opgaan en via google - afbeeldingen - de zegel vinden en dan doorklikken naar de site waar hij op staat. Dan kom je opeens de ware naam van een toestel tegen en nog veel meer.

Fokker liet zijn toestellen in licentie bouwen in Amerika door General Motors. Het was een toptoestel, de Fokker VII, geloof ik. Dat duurde tot voorin de jaren 30, toen verdween de naam Fokker. Grote eendekkers waren het. Je komt ze ook op postzegels tegen. Op vooroorlogse Cubanen staat een vliegtuig dat ik ervan verdenk een Fokker te zijn. Cuba was destijds zeer nauw aan Amerika gebonden, Dus waarom vliegtuigen kopen in Europa? Roemenië was Frans georiënteerd. Daar zie je Farman toestellen van Franse makelij, een merknaam die nu bijna vergeten is. Geen dure gravures, een goedkopere drukvorm, maar wel leuk om te zien. De ene serie toont een Spad met piloot vanuit een ongebruikelijk perspectief. Als je de serie hebt, let op, het watermerk heeft heel duidelijk twee standen, dus eigenlijk heb je de serie tweemaal nodig. De andere serie toont Spad toestellen boven Roemeense landschappen, exotische vliegtuigen boven voor die tijd al even exotische streken.

Het Duitse Junckers had een postvliegtuig dat wereldwijd is gebruikt, een klein nogal dik toestelletje. In München staat er een in het museum, gered van de plek waar het wrak gevonden is, ergens in Centraal Azië. Het toestel is ook te zien op de beroemde langwerpige Chinese postzegels "vliegtuig boven de Chinese muur". De eerdere Chinese luchtpostzegels zijn groter en tonen een Curtiss. Vraag me niet welk type, zoveel weet ik er

niet van af. De fraaiste Curtiss staat op een zegel die we nooit zullen krijgen maar graag willen hebben: één vel met kopstaand vliegtuig is in Amerika per ongeluk in omloop geraakt. Alleen voor mij betaalbaar als ik niet in het onderwijs was gegaan maar in de drugshandel. Mijn besluit is gevallen: voortaan houd ik die klassieke zegels apart op een paar stokbladen. Wie weet wat ik er nog mee ga doen.

Olav Petri

Dit artikel is eerder gepubliceerd in een convocatie van de ZeisterZegelzoekers2000 (ZZZ2000).

Vakantie

De redactie wenst u fijne zomertijd en tot de volgende Zegelaar nieuwsbrief in het nieuwe seizoen.

Oproep kopij

Schrijvers gezocht!

Kun u een leuk artikel schrijven over uw postzegelverzameling, of over een ander filatelistisch onderwerp?

De redactie houdt zich aanbevolen voor kopij!

U kunt uw bijdragen mailen aan redactie.de.Zegelaar@hetnet.nl.

We kijken uit naar een volle mailbox 😊.

Voor vragen en opmerkingen over....

- informatie op de website: neemt u contact op met de voorzitter;
- de rondzending: neemt u contact op met het hoofd rondzendverkeer;
- de veiling en/of niet verkochte kavels: neemt u contact op met de veilingmeester;
- uw lidmaatschap: neemt u contact op met de ledenadministrateur.

Namen en telefoonnummers kunt u vinden op onze site onder menu optie 'Vereniging' > Bestuur.